2026-10-09 Dnr KN2026/01568

Klimat- och näringslivsdepartementet

e-post: kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.kl@regeringskansliet.se
ruben.lonngren@regeringskansliet.se

Fortums yttrande över Sveriges position avseende revideringen av EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS)

Fortum ställer sig i huvudsak bakom regeringens position i den pågående revideringen av EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS). Ett fortsatt starkt och förutsägbart EU ETS är avgörande för att nå EU:s klimatmål för 2040, driva elektrifieringen och värna den svenska industrins konkurrenskraft i omställningen. Fortum vill särskilt framhålla behovet av att bevara ett ambitiöst utsläppstak och en trovärdig prissignal för utsläpp, samtidigt som systemet skapar långsiktiga förutsättningar för investeringar och industriell omställning. Fortums närmare synpunkter redovisas nedan.

EU ETS MÅSTE FÖRBLI ETT AMBITIÖST OCH FÖRUTSÄGBART KLIMATSTYRMEDEL

Fortum välkomnar kommissionens översyn av EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS). ETS är EU:s viktigaste klimatpolitiska styrmedel och har varit avgörande för att driva elektrifiering, fossilutfasning och investeringar i fossilfri produktion. För att EU ska nå klimatmålet för 2040 och klimatneutralitet 2050 krävs att ETS även framöver förblir ett ambitiöst, förutsägbart och marknadsbaserat system som ger långsiktiga investeringssignaler.

Ett starkt utsläppstak måste bevaras
Fortum delar regeringens kritik mot kommissionens förslag att sänka den linjära reduktionsfaktorn från 2031. En svagare utsläppsbana skulle minska knappheten på utsläppsrätter, försvaga koldioxidprissignalen och därmed försämra förutsättningarna för investeringar i elektrifiering och utsläppsminskningar. Den skulle även missgynna företag som redan har investerat i omställningen. Sverige bör därför verka för att den nuvarande utsläppsbanan ligger fast åtminstone till 2035 och att EU ETS även fortsättningsvis svarar för en betydande del av EU:s utsläppsminskningar fram till 2040.

Fortum Sverige AB
Postadress
Box 3030
169 03 Solna
Besöksadress
Rättarvägen 3
Solna
Telefon/Fax
Tel. +46 (0) 8 671 70 00
Fax +46 (0) 8 671 70 36
www.fortum.com
Säte Stockholm
Org nr 556006-8230

2026-10-09

Marknadsstabilitetsreserven måste fortsätta ge trovärdiga prissignaler
Fortum stöder en marknadsstabilitetsreserv, MSR, som bygger på tydliga och förutsägbara regler. Förslagen om en lägre intagsgrad till reserven och avskaffad annullering av utsläppsrätter riskerar dock att öka överskottet på marknaden och därmed urholka koldioxidpriset. Eventuella framtida översyner av MSR bör därför baseras på fördefinierade kriterier och inte skapa utrymme för återkommande politiska ingripanden som underminerar marknadens långsiktiga trovärdighet.

Konkurrenskraft ska stärkas genom investeringar, inte genom en svagare utsläppshandel
Fortum delar kommissionens ambition att stärka industrins konkurrenskraft men anser att detta bör ske genom investeringar, innovation och elektrifiering, inte genom att försvaga koldioxidprissignalen. En förutsägbar koldioxidkostnad förbättrar lönsamheten i fossilfria investeringar och ger företag tydligare långsiktiga omställningsvillkor. Fri tilldelning och kompensation för indirekta kostnader kan fortsatt behövas som övergångslösningar för sektorer som är utsatta för internationell konkurrens, särskilt till dess att effekterna av CBAM har utvärderats fullt ut. Stödet bör vara villkorat av trovärdiga investerings- och omställningsplaner och får inte minska drivkrafterna för utsläppsminskningar.

Permanenta koldioxidupptag bör integreras i ETS
Fortum välkomnar att permanenta koldioxidupptag från bio-CCS och DACCS ges en roll i det framtida klimatramverket. För att skapa tillräckliga investeringsincitament bör certifierade permanenta upptag på sikt kunna integreras i EU ETS genom en marknadsbaserad modell. Integreringen måste utformas så att upptagen kompletterar direkta utsläppsminskningar och inte försvagar knappheten på utsläppsrätter. En sådan modell bedöms ge starkare investeringssignaler än ett centralt uppköpsprogram, under förutsättning att strikta krav ställs på permanens, verifiering, ansvar och undvikande av dubbelräkning.

Internationella krediter kan vara ett komplement men inte en ersättning
Fortum ser att internationella krediter kan bidra till kostnadseffektiva utsläppsminskningar globalt och stärka genomförandet av Parisavtalets artikel 6. Användningen bör dock vara strikt begränsad och endast omfatta krediter med hög miljöintegritet. Internationella krediter får inte ersätta utsläppsminskningar inom Europa eller permanenta upptag utan ska fungera som ett komplement till dessa.

ETS måste stödja investeringar i vätgas och elektrobränslen
En stark och förutsägbar prissignal är avgörande för investeringar i vätgas, elektrobränslen och annan fossilfri energiteknik. Fortum är därför oroat över förslag som försvagar stödet till el-baserade hållbara flygbränslen. Nuvarande stödnivåer bör behållas och stödinstrumenten utformas så att de möjliggör storskaliga investeringar i produktion av vätgas och e-bränslen i Europa. De föreslagna stödfonderna för sjöfart och luftfart framstår dessutom som

2026-10-09

otillräckliga i förhållande till de mål som satts upp inom RefuelEU Aviation och FuelEU Maritime.

Fjärrvärmens omställning kräver långsiktiga förutsättningar
Fortum välkomnar förslagen om fortsatt fri tilldelning för fjärrvärme samt förbättrade värmeriktmärken. Dessa åtgärder kan bidra till ökad investeringssäkerhet under omställningen av europeiska fjärrvärmesystem. Regelverket bör utformas så att investeringar i elektrifiering, värmepumpar, elpannor, termisk lagring, spillvärmeutnyttjande och andra fossilfria värmelösningar stimuleras.

Avfallsförbränning bör med vissa villkor inkluderas i ETS
Fortum stödjer kommissionens förslag att inkludera kommunal avfallsförbränning i EU ETS. En harmoniserad europeisk reglering bidrar till likvärdiga konkurrensvillkor och säkerställer att utsläpp från avfallsförbränning möter en konsekvent koldioxidprissättning inom unionen. Samtidigt behöver regelverket utformas så att oönskade styrsignaler, såsom ökad deponering eller gränsöverskridande avfallsflyttar, undviks. Styrsignalerna bör stödja en minskning av mängden producerat avfall. Följaktligen bör ETS-kostnaden påföras avfallsproducenten genom deponiavgift (gate fee). Vid behov måste också deponiavgifterna höjas, så att avfallshanteringen även efter inklusionen av avfallsförbränning i ETS kan följa principerna i EU:s avfallshierarki.

ETS-intäkter bör användas för att påskynda omställningen
Fortum välkomnar kommissionens fokus på investeringar och stöd till industriell omställning, inklusive förslaget om en industriell finansiering. ETS-intäkter bör i ökad utsträckning användas för att stödja elektrifiering, innovation, nätutveckling, fossilfri industri och permanenta koldioxidupptag. Finansieringen bör vara teknikneutral och fördelas genom transparenta och konkurrensutsatta processer utifrån projektens kvalitet, kostnadseffektiva utsläppsminskning och europeiska samhällsnytta.

Sammanfattning
Fortum anser att Sverige i den fortsatta lagstiftningsprocessen bör verka för att EU ETS förblir ett starkt, marknadsbaserat och teknikneutralt klimatstyrmedel. Särskilt viktigt är att bevara utsläppstakets ambitionsnivå, säkerställa en förutsägbar marknadsstabilitetsreserv och rikta ETS-intäkter till investeringar i elektrifiering och industriell omställning. Förslaget bör utvecklas så att koldioxidprissignalen stärks, långsiktiga investeringsvillkor säkras och EU kan nå sina klimatmål samtidigt som industrins konkurrenskraft förbättras.

Med vänlig hälsning
Fortum Sverige AB

Gunilla Andrée
Vice president, samhällsrelationer Sverige